

ایران به سینمای خراسان نیاز دارد

گفت وگو با مهدی رضازاده، کارگردان و فیلم نامه نویسنده مشهدی که با وجود مشکلات همچنان به آینده فیلم سازی مشهد امیدوار است

شکلیا افخمی راد

گزارش خبری

مهدی رضازاده، سینماگر شناخته شده مشهدی که در دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ بسیار پرکار بود و آثار مختلفی را نیز با بهره گیری از هنرمندان مشهدی جلوی دوربین برد. این روزها کمتر نامش در عرصه فیلم سازی به گوش می رسد، هنرمندی که با ساخت سریال قصه های آبادی، در سال ۱۳۸۰ فعالیت حرفه ای خود در عرصه تصویربرداری آغاز کرد و بعد از آن، آثار دیگری چون استخوان های بابام، نام و نام خانوادگی، ونیش، را جلوی دوربین برد. او در زمینه دستیاری و نویسندگی هم فعالیت های بسیاری کرده است که از میان آن ها می توان به حضور به عنوان نویسنده در فیلم سینمایی استرداد، از آثار تحسین شده سی و یکمین دوره جشنواره فیلم فجر، اشاره کرد. رضازاده برخلاف بسیاری از هنرمندان با وجود تمام ناملایمتهای، ترجیح داده است فعالیت های هنری اش را در شهر خودش پیش ببرد و همچنان نیز به آینده سینمای مشهد امیدوار است. با این هنرمند به بهانه کارن یکی از آثار پیشینش به نام ونیش، در پاتوق فیلم مشهد، به گفت و گو نشستیم و از او درباره دلایل کم کار شدنش و چالش های موجود بر سر راه فیلم سازی در مشهد پرسیدیم. این گفت و گو پیش روی شماست.

● درباره فیلم «نیش» و اکرانش در «پاتوق فیلم مشهد» بگویید.

«نیش» پنجمین فیلمی بود که در مشهد ساختم. اکران آن، بعد از گذشت بیش از ۱۰ سال در برنامه پاتوق فیلم مشهد» اتفاق خوبی است. به نظر من، جمع شدن یک گروه فرهیخته در کنار هم برای دیدن فیلم حرکت مثبتی است، به ویژه برای شهر ما که قطب دوم فیلم سازی کشور محسوب می شود اما متأسفانه الان حدود ۵ سال است که فیلم سازی در آن به صورت رسمی تعطیل شده است. در این بین، برنامه پاتوق فیلم می تواند آغازی برای احیای سینمای مشهد باشد و امیدوارم ادامه پیدا کند، چون ما آثار زیادی داریم که باید دیده شوند.

● در دهه ۸۰ و اوایل ۹۰ آثار زیادی را کارگردانی کردید، اما در سال های اخیر بسیار کم کار شده اید، علتش چیست؟

آخرین فیلم رسمی من، نام و نام خانوادگی بود که سال ۹۲ جلوی دوربین رفت، یعنی من حدود ۱۰ سال است که به معنای واقعی فیلم نساخته ام. علت این کم کاری هم فقط بی پولی است، در حالی که در طول هفت یا هشت سال گذشته افزون بر ۳۰ یا ۴۰ فیلم نامه آماده و فقط امسال ۶ فیلم نامه ثبت کرده ام. شماره ثبت برخی از آن ها را نیز در اختیار مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی گذاشتم تا بداند من کار می کنم، فیلم نامه تولید و تدریس می کنم اما پول لازم در اختیارم قرار نمی گیرد تا بتوانم فیلم خودم را بفرم. من سینما را صنعت ارزان قیمتی نمی دانم و به هر قیمتی هم فیلم نمی سازم، بنابراین باید منتظر بمانم تا زمانی که اتفاقی رخ دهد و مردم بخواهند فیلم خوب ببینند.

● یعنی بزرگ ترین چالش سینمای مشهد را نبود سرمایه می دانید؟

بله، البته پول هست ولی انتظاری که در مقابل آن وجود دارد، انتظار درستی نیست، وقتی اندک که خود به خود به ساخت آثاری ضعیف می انجامد. در این وضعیت هم بسیاری در ترجیح می دهند اصلا فیلمی را جلوی دوربین نبرند. تا زمانی که پول در خور ملاحظه ای به عرصه فیلم سازی تزریق نشود، کارگردان خوب نمی تواند پروژه ای با کیفیت بسازد. اما ما می بینیم بسیاری از کسانی که توانایی و استعداد لازم را دارند، به دلیل داشتن پول به خودشان اجازه می دهند هر جوی را بسازند و به هر جایی بفرستند. آن ها نه تنها آبرویی برای کشور و خودشان

به دست نمی آورند، بلکه پول را هم هدر می دهند.

● پیش از این به آینده سینمای مشهد و تبدیل آن به قطب سینمایی کشور و حتی خاورمیانه امیدوار بودید، با مشکلاتی که الان وجود دارد، آینده فیلم سازی مشهد را چگونه می بینید؟

من به توانایی بچه های مشهد ایمان دارم، همان طور که به دانشجویان ماه در آسمان ایمان دارم. همچنین به حضور امام رضا (ع) بسیار معتقد هستم و می دانم به این

من به فیلم سازان جوان با وجود آنکه می دانم کارشان بسیار سخت است، توصیه می کنم از مشهد نروند و اصرار می کنم به فعالیتشان ادامه دهند تا این سد بشکنند و بتوانند بیشتر فعالیت کنند

بچه ها کمک خواهد کرد تا راهشان را ادامه دهند. من ایمان دارم که سینمای مذهبی ایران فقط و فقط از طریق مشهد، رشد می کند. در واقع ایران به سینمای خراسان نیاز دارد، چون فقط حدود ۴۵۰ میلیون فارسی زبان در حاشیه شرقی ایران هستند که ما برای همه آن ها می توانیم برنامه تولید کنیم. بسیاری از کشورهای دنیا، مشهد را مرکز زبان فارسی می دانند. از این رو من همچنان به سینمای خراسان، امیدوار هستم

و معتقدم که ماقصده پول نیاز داریم. برای رشد کردن سینمای مذهبی در مشهد که از آن صحبت می کنید، چه کار باید کرد؟

مشهد سرزمین امام رضا (ع) و قطعه ای از بهشت است. بنابراین همه سازمان ها مسئولان این شهر وظیفه دارند به تحقق سینمای دینی کمک کنند. اما با اطمینان می گویم تا الان هیچ کس، کاری در این زمینه انجام نداده است.

● این در حالی است که بسیاری از مسئولان ما، بارها در مصاحبه هایشان بر راه اندازی سینمای دینی در مشهد تأکید کرده اند؟

مشکل همین جاست که همه مسئولان بر وجود سینمای دینی تأکید می کنند، اما

ساخت «نیش»، فرار رو به جلوی سینماگران مشهدی بود

پنجمین برنامه از پاتوق فیلم مشهد به اکران و نقد و بررسی فیلم سینمایی «نیش» اختصاص داشت و شنبه ای که گذشت، در پردیس سینمایی هویز به برگزار شد. «نیش»، به نویسندگی و کارگردانی سید مهدی رضازاده، سال ۸۸ در ژانر پلیسی و اکشن در مشهد تولید شد. در این فیلم رضا توکلی، منصور خاکی، رضا صابری و آیتا ترکاشوند نقش آفریده اند. در ابتدا ای این نشست، نویسنده و کارگردان «نیش» با بیان اینکه سینمای خراسان رضوی بیش از همه چیز به تهیه کننده نیاز دارد، گفت: امروز جوانان هنر جو و هنرمند با استعداد بسیاری در این استان حضور دارند و فقط تهیه کنندگان می توانند شرایط و بستر لازم را فراهم برای آنان فراهم کنند. سید مهدی رضازاده ادامه داد: تولید فیلم «نیش» در زمان خودش یک شاهکار بود، چون تیم فیلم برداری این پروژه سینمایی، فقط متشکل از سه نفر با یک دوربین، سه لامپ مهتابی و سه پروژکتور ۸۰۰ وات بود که روزانه مجبور بودند ۴۵۰ مترتبه، دوربین را خاموش و روشن کنند و با کمترین تجهیزات، یک فیلم بسیار کم هزینه بسازند.

تهیه کننده فیلم «نیش» نیز در این نشست گفت: ما در زمان تولید این فیلم، فرار رو به جلو داشتیم؛ زیرا در آن

زمان، شرایط ساخت فیلم سخت بود، به طوری که برای یک پروژه سینمایی صدر صد حرفه ای، تمام انرژی و توان یک مجموعه استفاده می شد. مهدی مسگران بابیان اینکه «نیش» را با عشق ساختیم، افزود: تلاش هنرمندانه کارگردان به گونه ای بود که در شرایط کنونی، کسی جرئت نمی کند فیلمی به سبک و شیوه نیش بسازد و سمت ای شوه ساختاری در دکوپاژ و کارگردانی برود، به خصوص در یک اثر پلیسی و در ژانر اکشن که بستر تولیدی بسیار

گسترده ای را می طلبد. وی هزینه تولید فیلم «نیش» را در آن زمان، رقم ناچیزی خواند و گفت: سرمایه های این فیلم، افراد با انگیزه و صمیمی بودند که تلاش در کنار همدیگر را تجربه و اثری فاخر را خلق کردند، سرمایه ای که امروز باید هزینه زیادی برای فراهم کردن آن پرداخت. مسگران افزود: حلقه مفقوده ای که امروز سینمای ایران به خصوص سینمای مشهد را تهدید می کند، واگرایی ای است که بین هنرمندان با اصالت و ارزشمند و سینما فاصله انداخته است.

فرصت یا تهدید؟

نگاهی به سینما ها و سینما داری در ایام محرم و صفر

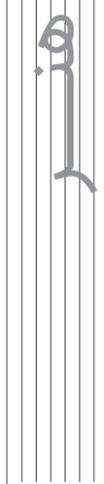
مختلف به این قضیه به مثابه یک حرکت بزرگ و مبتنی بر نگاه و بینش عمیق امام و رهبری بهر ایزد، معتقدم حتما می توان به مجموعه ای از شجرت و خدمات متقابل سه ظرفیت عظیم ماه محرم و صفر (ماه رمضان (...))، ضلع مردم (تشنگان حقیقت) و ضلع سینما و سینما داری رسید.

دوم اینکه به پروضاحت ظرفیت سینما (به معنای عام آن و نه فقط فیلم سینمایی) فرصتی است ویژه و منحصر به فرد برای انتقال پیام حماسه حسینی، اگر حتی با رویکرد اقتصادی هم به این گزاره و ظرفیت نگاه شود (که البته اشکالی هم وارد نیست که اقتضای کار حرفه ای هم این است) با کمال تأسف کار شایسته و قابل عمل نکرده اند یا خوش بینانه اینکه این ظرفیت با اشتراک گذاری با موضوع امام حسین (ع) در این زمینه چند پیشنهاد، بررسی شدنی است: اول اینکه ماشین های فرآوری و غنی سازی ما (استادان و نخبگان و فعالان هنر و رسانه و سینما: نهادها و سازمان های رسمی و متولیان سینمایی کشور، بخش خصوصی، سینماگران، سینما داران، تهیه کنندگان و...) خوب عمل نکرده اند یا خوش بینانه اینکه این ظرفیت با اشتراک گذاری با موضوع امام حسین (ع) در این زمینه متصل نشده اند. خوب است که این بزرگواران همراه با فعالان و دغدغه مندان هنری و رسانه ای، جلسات گفت و گویی را بنابند و از زوایای

گفت عملا سینماها در این مدت تعطیل بوده است. به نظر می رسد تاجایی که محرم و صفر و این فرهنگ عظیم و مکتب حسینی نتوانسته است، در سایر عرصه های اجتماعی و سیاسی و بین المللی و... مسیر خود را باز کرده است. اما در حوزه سینما نتوانسته ایم از این چشمه حسینی به نحو شایسته فرصت یابی کنیم.

در این زمینه چند پیشنهاد، بررسی شدنی است: اول اینکه ماشین های فرآوری و غنی سازی ما (استادان و نخبگان و فعالان هنر و رسانه و سینما: نهادها و سازمان های رسمی و متولیان سینمایی کشور، بخش خصوصی، سینماگران، سینما داران، تهیه کنندگان و...) خوب عمل نکرده اند یا خوش بینانه اینکه این ظرفیت با اشتراک گذاری با موضوع امام حسین (ع) در این زمینه متصل نشده اند. خوب است که این بزرگواران همراه با فعالان و دغدغه مندان هنری و رسانه ای، جلسات گفت و گویی را بنابند و از زوایای

اخبار هنری مشهد

هیئت ماه؛ محفل اهالی هنر و رسانه مشهد

«هیئت ماه» که محفل اهالی هنر و رسانه مشهد است، از ۲۷ تا ۲۸ مرداد در مسجد و حسینیه قدس شریف واقع در آپارتمان های مرتفع برپاست. علاقه مندان می توانند در این محفل، هر شب بعد از نماز مغرب، پای سخنرانی حجت الاسلام خوش زبان بنشینند و از نوای پیر غلامان و مداحان اهل بیت (ع) بهره ببرند. هیئت ماه که برگرفته از شعر «ای ماه بنی هاشم، ما رو به تو آوریم» است، به کتیبه ها و آثار مذهبی هنرمندان مشهدی، مزین شده است.

نمایش عکس عاشورایی در «اشراق»

نمایشگاه عکس «مرثیه حسینی» با آثار منتخبی از عکاسان مطرح ایران و خراسان رضوی از ۲۵ مرداد تا ۳ شهریور در نگارخانه اشراق برگزار می شود. در این نمایشگاه آثار ۴۱ عکاس که برگرفته از فرهنگ و روستاهای ایران است، به نمایش گذاشته خواهد شد. در نمایشگاه عکس «مرثیه حسینی»، آثار زنده یاد احمد خادم الحسینی، ابراهیم بهرامی، هاشم جوادزاده، قدیرو قاری، سیدعلی سیدی، حمید سبحانی، فرامرز عامل بردبار، مهران میرزایی، میلاد سمنگانی، سمیرا غفاریان قالیباف، مهدی زارعی، معصومه ضابط نیا، مهدی وقاری، سیدمصطفی یوسفی، مانی پهلوان، سعیدربیع زاده، رضا رادپور، حسین کام شاد، مجتبی حسن پور، سجاد انتظاری، شکوه مهربان و عباس خسرو زاده از مشهد، حامد نیرومند قوچانی، حسن باقری، علی حسنعلی زاده و مهدی عقیقی از قوچان، مجید یعقوبی از تربت حیدریه، هادی دهقان پور از سبزوار، اسحاق آقایی از یاسوج، احمد تاجی از شهرکرد، امیررضا فخری از بهبهان، اصغر پشارتی از قلم، ناصر محمدی از زنجان، علی سامعی و جاوید تفضلی از تهران، مصطفی نیک نقاش از ساری، جابر غلامی از اراک، احسان کمالی از بجنورد، احسان مرتضوی از بهبهان، حسین توحیدی فراز بیرجند و داوود کهن ترابی از کرج برای عموم به نمایش گذاشته می شود.

رویداد آموزشی «بچه های مسجد» در مشهد

مرکز هنرهای نمایشی حوزه هنری کشور، نخستین رویداد آموزشی تئاتر مردمی بچه های مسجد به نام «مخربیان»، از ۲۵ تا ۲۷ مرداد در مشهد برگزار می کند. این برنامه که ویژه مریدان مساجد منطقه ۸ کشور به میزبانی خراسان رضوی است، با حضور ۵۰ نفر از مریدان مساجد استان های خراسان شمالی، خراسان جنوبی، کهگیلویه و بویراحمد، البرز، سمنان، گیلان، بندرعباس و سیستان و بلوچستان اجرا خواهد شد.

برگزاری نشست «گستره فرهنگ عاشورایی» در حوزه هنری

بیست و دومین نشست از سلسله نشست های هم اندیشی علمی پژوهشی «هنر حماسی، امروز و دوشنبه ۲۴ مرداد، ساعت ۱۷ تا ۱۹ در حوزه هنری خراسان رضوی برگزار می شود و مجید عسکری در آن به بررسی مولفه های هنر حماسی در گستره فرهنگ عاشورایی می پردازد.

برنامه تخصصی پژ و هشگر مشهدی در تهران

هوشنگ جاوید، پژ و هشگر مشهدی فرهنگ مردم و موسیقی نوای ایران، در نشست به نام «زبان شناخت»، به زبان فارسی و هنرهای آیینی سوگی می پردازد. این نشست که دفتر پاسداشت زبان فارسی حوزه هنری کشور برگزار خواهد کرد، امروز ۲۴ مرداد، ساعت ۱۶ تا ۱۸ در سالن زنده یاد صفارزاده تهران برگزار می شود.

اجرای تئاتر «مسافران» در مشهد

تئاتر «مسافران»، به نویسندگی محمد رحمانیان و کارگردانی عباس رئیسی از ۲۷ مرداد، هر شب ساعت ۱۹ در موزه سلفی گلستانه، واقع در خیابان جوادیه، صحنه می رود. در این نمایش، الهه الاهی، مسعود مهرگان و عباس رئیسی، نقش می آفرینند.